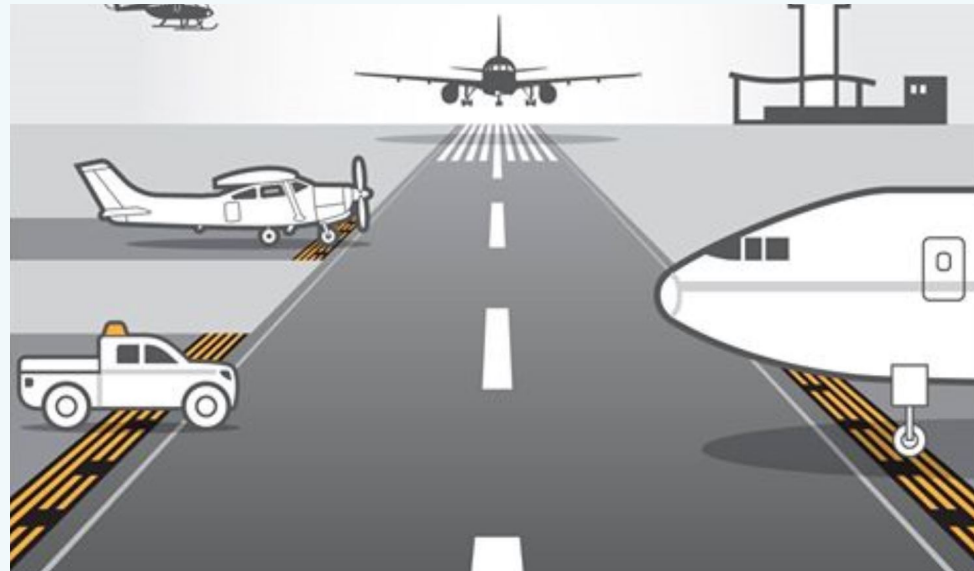

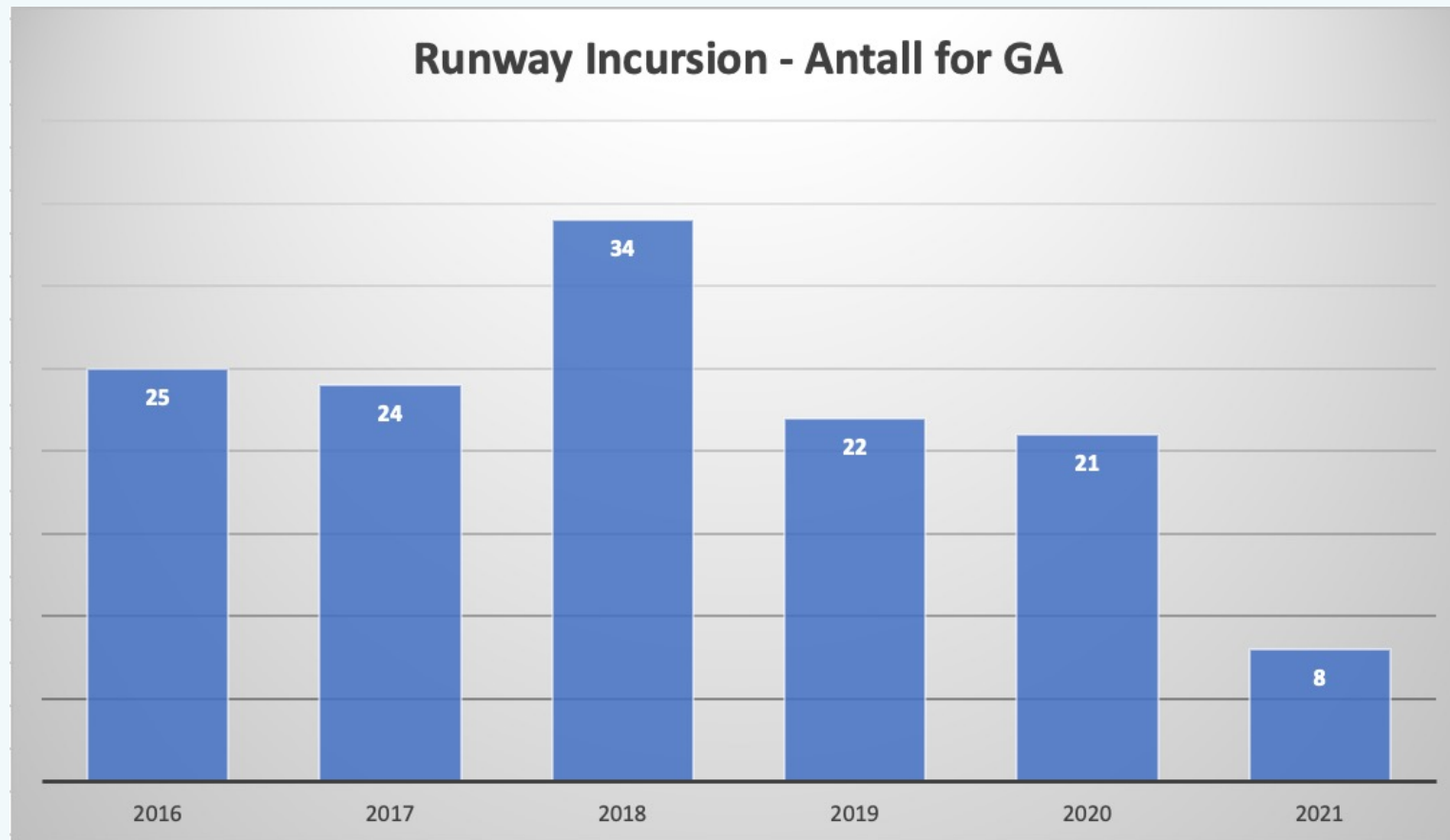
Runway Incursion – RI

Definisjon av Runway Incursion - RI

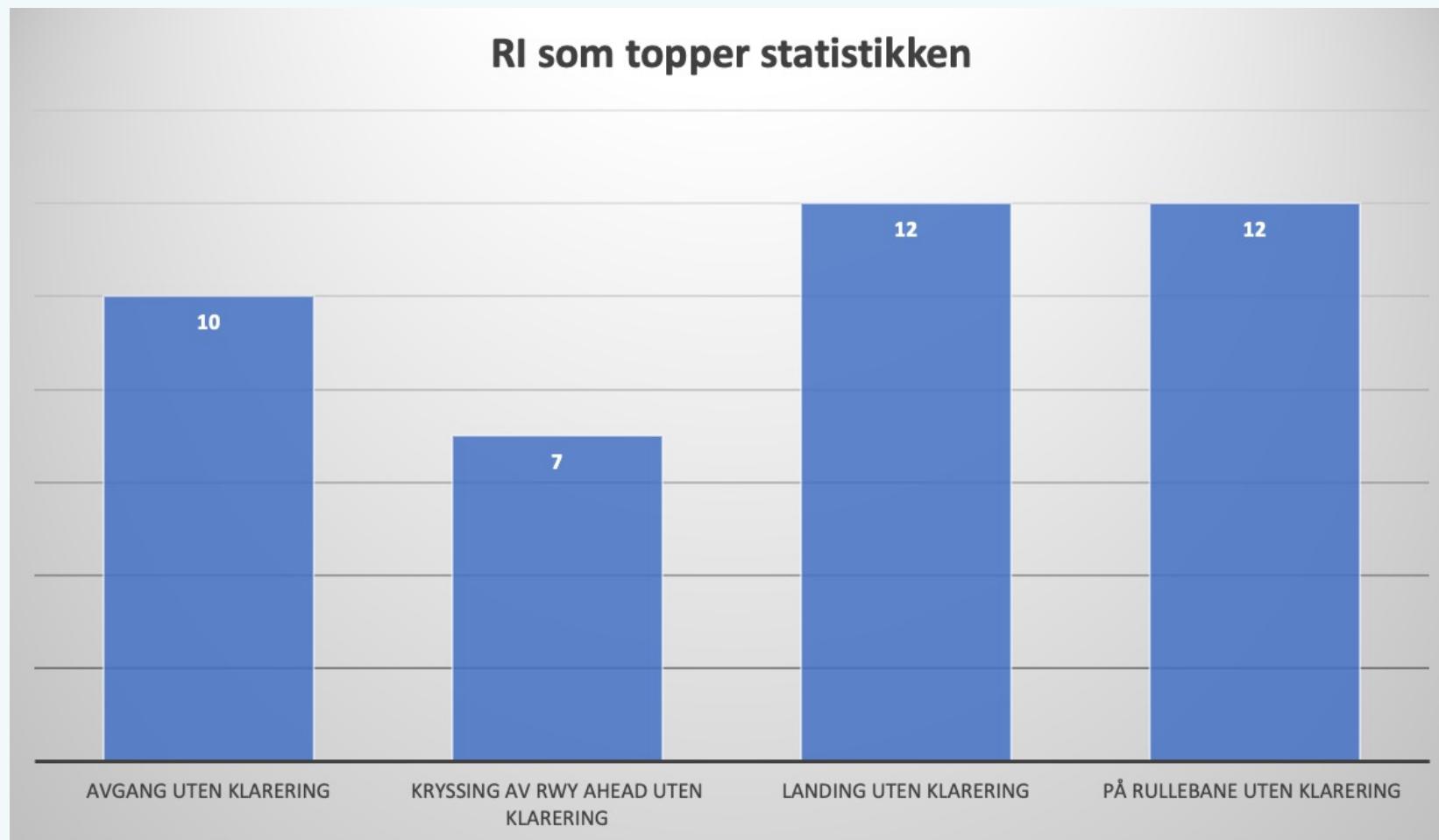
- A Runway Incursion is defined as:
 - “Any occurrence at an aerodrome involving the incorrect presence of an aircraft, vehicle or person on the protected area of a surface designated for the landing and take off of aircraft”. (ICAO Doc 4444 - PANS-ATM)
- En norsk definisjon kan da være:
 - “Rullebaneinntrengning er definert som enhver forekomst på en flyplass som involverer utilsiktet tilstedeværelse av et luftfartøy, kjøretøy eller en person på rullebanen eller tilhørende sikkerhetsområde.

Statistikk 2016-2021

Type RI

Avgang og landing uten klarering

- Avgang og landing uten klarering er en ”gjenganger” i rapporterte hendelser.
- Konsekvensen ved en ulykke vil være svært alvorlig, dette er derfor et fokusområde.
- Piloter har misforstått / forvekslet ruteklarering med avgangsklarering, noe som har medført avganger uten avgangsklarering.
- Det er innført prosedyrer/fraseologi som skal hindre slik misforståelse / forveksling:
 - Fraseologien ”Take-off” skal KUN benyttes i forbindelse med utstedelse- og tilbakelesing av avgangsklarering:
”CLEARED FOR TAKE-OFF”.
 - Når man kommer til venteposisjon og er klar for avgang skal man benytte følgende fraseologi:
”LN-XXX READY FOR DEPARTURE”

Avgang og landing uten klarering

- Flygekontrolltjenesten (ATC) har innført følgende prosedyrer for utstedelse av ruteklarering for å hindre misforståelse / forveksling med avgangsklarering:
 - *Ruteklareringer til VFR-flyginger skal normalt utstedes før flygingen får klarering til å takse. I tilfeller hvor dette ikke er mulig, kan flygeren instrueres om å rapportere klar til å motta klarering ved å bruke fraseologien:
«REPORT [WHEN] READY FOR CLEARANCE».*
 - *For å redusere risikoen for at flygere misforstår og forveksler ruteklarering med avgangsklarering skal fraseologien «HOLD POSITION» benyttes i forbindelse med formidling av klarering / endring av klarering dersom flygingen står i venteposisjonen. Dersom luftfartøyet er i bevegelse, men nærmer seg venteposisjon skal fraseologien «HOLD SHORT OF RWY (nummer)» benyttes.*

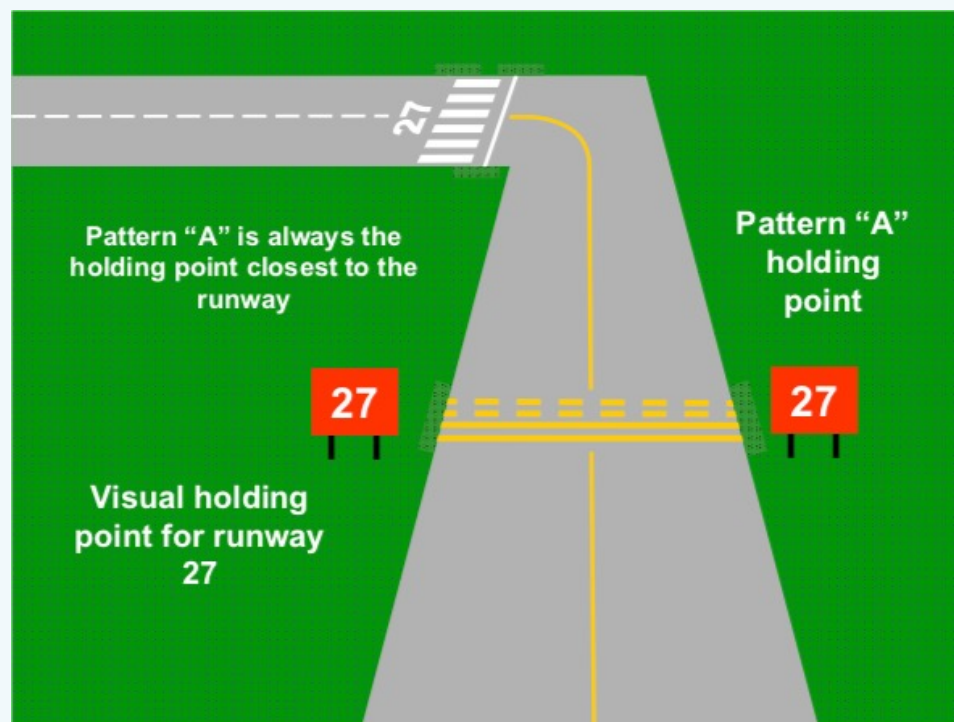
Entring av rullebane uten klarering.

- Et hvert luftfartøy som skal bevege seg ut på en rullebane på en kontrollert flyplass skal alltid motta- og lese tilbake klarering fra flygekontrolltjenesten (ATC) før man entrer rullebanen.
- Ved flyplasser med AFIS-enhet skal man alltid motta- og lese tilbake informasjon om at rullebanen er klar for bruk før man entrer rullebanen.
- Ved overgangen fra taksebane til rullebane (holding) er det etablert flere virkemidler for å informere om at man er i ferd med å entre en rullebane, det kan være en kombinasjon av følgende:
 - Merking på taksebane
 - Venteposisjonskilt
 - Rullebanevarsellys (wig wags)
 - Stopplysrekke (Stopbar)

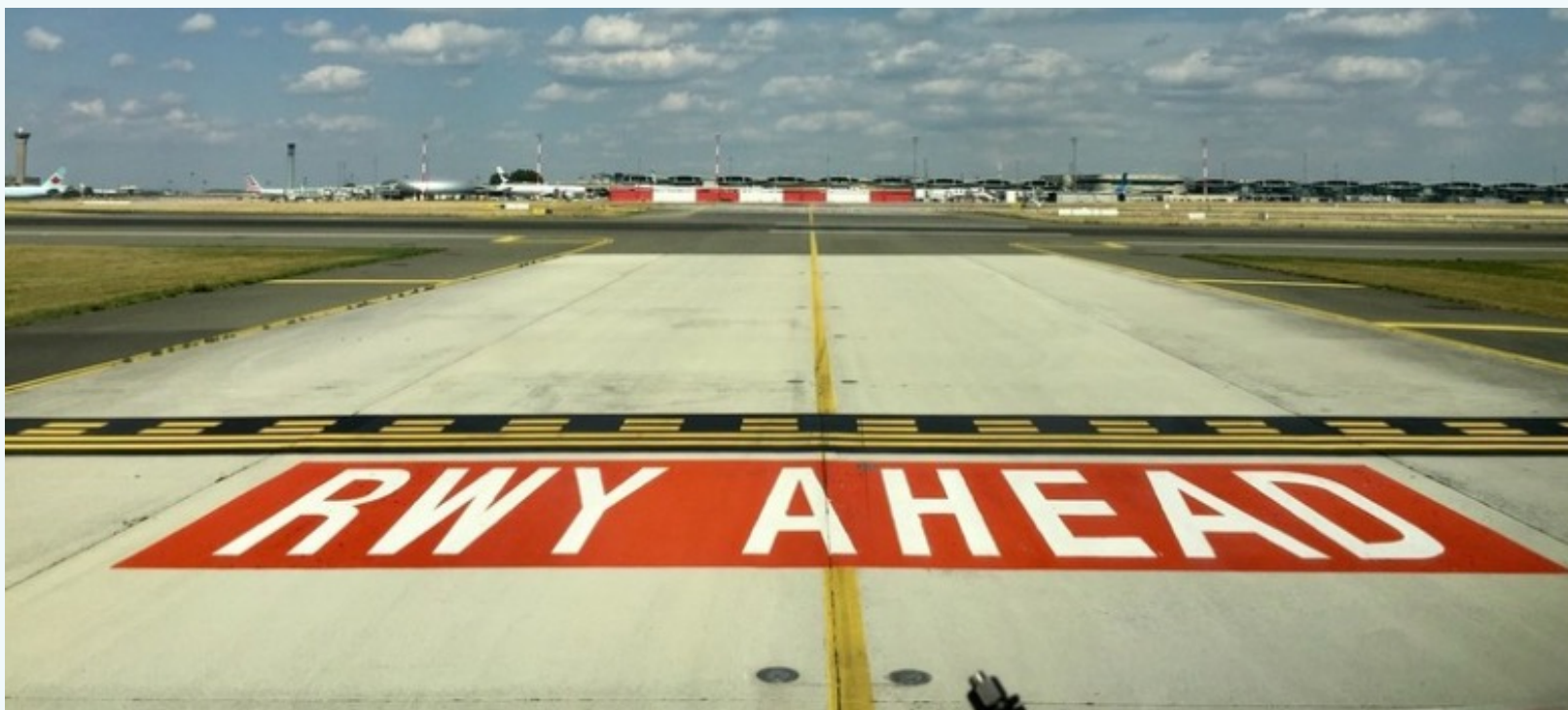
Merking på taksebane - venteposisjon

- Det kan være flere kombinasjoner av merking på taksebanen når man kommer til venteposisjon før rullebanen, og vi skal alltid tenke oss nøye om før vi krysser linjer malt på tvers av taksebanen.
- På dette bildet ser vi standard merking for venteposisjon.

Merking på taksebane – RWY AHEAD!!

- De fleste rullebaner har fått malt **RWY AHEAD** på asfalten før merkingen av venteposisjon. Dette er for å gi oss et ekstra varsel om at vi nærmer oss en rullebane.

Venteposisjonskilt

- Det vil alltid være et rødt skilt hvor rullebaneindikatoren er markert med hvit skrift ved siden av taksebanen ved venteposisjon.
- Man skal aldri passere et venteposisjonskilt uten klarering fra flygekontrolltjenesten (ATC), eller fått informasjon om at rullebanen er klar fra AFIS-enheten.

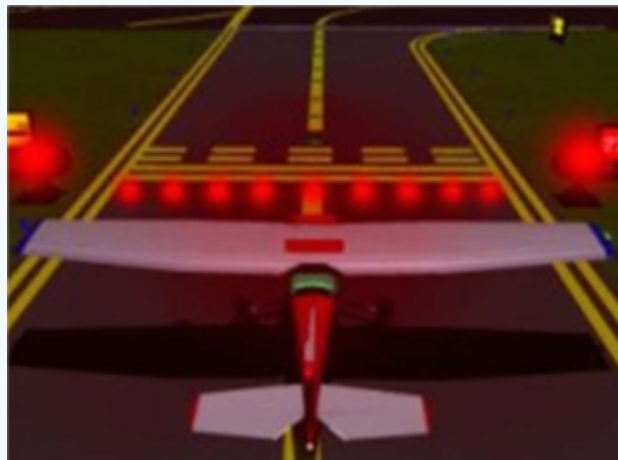
Rullebanevarselys – «Wig wags»

- Ved mange flyplasser vil det være to gule lamper som blinker på hver side av taksebanen ved venteposisjon.
- Disse lampene heter Rullebanevarselys, også omtalt som «Wig wags».
- Dette er lamper som er installert for å gjøre oss oppmerksom på at at vi er i ferd med å entre en rullebane.
- Rullebanevarselys vil være tent hele tiden, selv etter at klarering om å entre rullebanen er gitt.

Stopplysrekke

- Stopplysrekke, også omtalt som «Stoppbar», består av røde lamper som er nedfelt i asfalten på tvers av taksebanen ved venteposisjon.
- Dette er et lyssystem som er utviklet og installert på noen flyplasser med formål å hindre Runway Incursion – RI.
- Flygekontrolltjenesten vil slukke stopplysrekken når de klarer et luftfartøy til å entre rullebanen fra den gitte venteposisjonen.
- Det er **ALDRI** tillatt å krysse en tent stopplysrekke, selv med klarering. Om man er klarert til å entre rullebanen og stopplysrekken fortsatt er tent skal fartøysjefen holde posisjonen og informere flygekontrolltjenesten (ATC) om dette.

RI på ukontrollerte flyplasser

- **Potensialet for Runway Incursion er helt klart tilstede på ukontrollerte flyplasser også.**
- **God utkikk og tydelige rapportering av posisjon og intensjon på radio, både av fly på bakken og fly i luften, er essensielt for å forhindre runway incursions på ukontrollerte flyplasser.**

La oss sammen gjøre en innsats for å redusere antallet Runway Incursions!

- Formålet med denne presentasjonen er å rette søkelyset mot Runway Incursion, og hvordan vi sammen kan prøve å redusere antallet.
- Med en kort oppsummeringen av merking og lyssystemer vi kan forvente å se på flyplasser håper vi å ha rettet søkelyset mot noen elementer som påvirker fokuset ved fremtidige flyturer.
- Uttrykket «er man i tvil, så er det ingen tvil» gjelder alltid ved flyging! Sørg for å være **HELT SIKKER** på at du er klarert eller har fått informasjon om at rullebanen er klar når du krysser linjen ved venteposisjon. Er du i tvil så spør en ekstra gang!
- La oss alle sammen gjøre en innsats for å redusere antallet Runway Incursions for vår alles sikkerhet!

Flyhilsen fra NLF og Avinor! 😊